

Latveeschu Awises.

50. gaddagahjums.

No. 30.

Trefchdeenā, 28. Juli (9. August).

1871.

Latveeschu Awises lihds ar fareem veelikumeem malka par gaddu **70 kap. fide.**

Jelgawa preefuhohi **1 rubl. f.**

Ziitetur aissuhohi (tappa: 70 kap., ekspedicija: $19\frac{1}{2}$ kap., postas nauda: $10\frac{1}{2}$ kap.) kohvā **1 rubl. f.**
Za-apstelle: **Jelgawa** awischi naminā pēc **Janischewski**, Rihga pēc **Daniel Minus**, teatera un wehvera eelas suhys un pēc **Dr. Buchholz**, leelā Aleksander cēla Nr. 18. Wissi mahzitaji, Stohmeisteri, vagata walditaji, friibveri un zitti tautas draugi teek suhgti, lai laffitajeem apgabda apstelleshanu. — Redakteera adresse: Pastor **Sakranowicz** Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Nahditaīs: **Wiesaunakabs** finnas. **Daschadas** finnas. **Alfauskhana**.
Dorbis un nauda. **Selta graudi**. **Lagstigalas** ardewas. **Abilda**. **Labibas** un preefshu tirkus. **Naudas** tirkus. **Sluddinaschanas**.

Wiesaunakabs finnas.

Berline 5. August (24. Juli). Keisars Wilhelm I. preefsh wissu sawu walsti islaidihs schehlastibas grahmatu, zaur kurru peedohschahu dabu wissi grehzineeki, ja tik pret paſchū keisaru waj walsts labbumu nau apwainojuschees. Keisars schinnīs deenās fa-eefees ar Eistreiku keisaru Franz Josef, Bismarks nebuhschoht wis flashtu.

Parise 5. August (24. Juli). Ministers finno ka ar karra kostes ismaksaschanu taggad eitoht douds ahtraki, ne ka papreelfsh. Zerre ka jau lihds 23. (11.) Augusta ir to tresho pušmiliarda buhschoht ismaksajis. — Dohmaju, ka Wahzeescheem tas arri nereebis, kad laikaki sawu naudu dabuhn.

Rihga no 23. us 24. Juli saſlimma ar koleeru 23. tappa wesseli 15, nomirra 4. No teem eeslimuscheem 22 dīshwo Maskawas forschtattē.

Jelgawa 25. Juli pilsehtā atkal 3 ar koleeru saſlimma. Weens no scheem jau puſſlimis no Rihgas bija abrauzis.

R. S.—z.

Daschadas finnas.

No eksfemmem.

Muhu Rungs un Keisars no Wahzsemmes atpakkat braukdams 14. Juli waklarā bij Warschawā abrauzis un tur pahri deenas bijis dewahs 19. Juli no rihta zellā us Pehterburgu.

Rihga no 19. lihds 20. Juli ar koleeri apflimma 41, iſweſſekojahs 21, mirra 16. — No fehrgas eefahkuma pa Rihgu un Vernau lihds ar apkahrteiem aprinkeem bij saſlimuschi 806, mirruschi 453, wesseli palikkuschi 299, wehl ahrſechana 54.

Wesseliba komiteja wisseem naminā tehweem zeeti peehodina, par to gahdaht, ka wissas smirdofschas weetas tohp zeek cespehjams tihri turretas un neweffelige twaiki no tahm iſnihzinati. Par tahdu sahli ihpaschi derr dſelwitrijols 1 mahrzina us 1 spanni uhdens, kas pa dalkai tohp us smirdofschem leets. Katram buhs gahdaht par

labbu gaifu istabās, dīshwoht sahtigi, fargatees no wehdera un kahju fasfaldeſchana, ne-eet tulſchā ſirdi no rihta laukā un nest willainu johstu ap wehderu. No negatta-weem ſkahbeem augleem, no fehnchm, deſfahm, fahli-tahm ſiwhim, filtas maises, trekneem ehdeeneem, aufsteem dſehreeneem, no labbi ne-isruhgufcha allus un kwassas buhs fargatees. Arri to nebuht nebuht dohmaht, ka daudī brandwihsna un wihsna dſerſchana irr labba koleera laikā. Kad kas ar wehderu un zauri eeschanu apfliſt, tad lai tuhdal dſerr filtu tehju un apſedſahs, ka dabuhs ſwihſt un lai melle ahrſes palihdſibū.

Kurſemmes mahzitaju gadda fanahkſchana taps no-tureta Jelgawa no 1—4. September. S.

Tukumā 7. ſwehdeenu pehz waſſaraſſwehku at-fwehtes bij mahzitaju eeweschana. Ka jau awies fennahē ſiunouſchias Tukuma nelaika Rēlha mahzitaja weetā, kas abbahm, Wahju un Latveeschu draudſehm bij par mahzitaju taggad iſwehleja un eezechla katrai draudſei ihpaschu mahzitaju, prohti preefsh Latveeschu draudſes zitreiseju Zwandes mahzitaju Jürgensohn f. — Us teem eeweschana ſwehkeem bij daudī mahzitaju fanahkſchi.

No Jelgas generalſuperdents, Kandawas prahwēſis no Sahtem, Kuldigas prahwēſis no Muſchzeema, tad Kandawas, Sabilles, Balgahles, Enguru, Saldus un Kuldigas (Latv.) mahzitajs. Latveeschu draudſe bij leelu leelā pulkā ſapuljejuſehs. Basniza bij pilna ka pēbabusta. Zitti, newarredami eekſchā tilt, klausijahs ahrā pē lohgeem fakahpuschi; ſimteem nekur weetinu ko redſeht un dſirdeht neatradduſchi greeſahs behdigī us mahjahm.

Laſchu iſtureſchanahs baſnizā bij tik jauka, ka par to warreja iħſti prezatees. — Bet arri weena leeta japec-minn, kas dascham ſwefchinekam nepatikka, prohti ta dſeedafchana pehz wezzas wihses. Wehl dſird tohs jau gandrihs wiſſas draudſes atmetus trillinus welkam un beſgalligus lihkumus mettam, ka ſwefchinekam gruhti no-kohtpi kas par meldinu. Us preefshu gān zerram, ka jau-nais mahzitajs, patē labi meldinu prattigs gahdahs ſawā draudſe par labbaſku dſeedafchana. Generalſuperdents ar stiprem wahrdēem draudſei peehodinoja lai ſawa mahzitaja wahrdus jo prohjam labprahrtigi ſanemm un ſaujahs no winna us Deewa wahrdā gannibahm ſewim par ſweh-

tibu wadditees. Pehz tam arri mahzitajam wehl derrigus wahrdus pee firds lizzis tam to no augstahm basnizas tee-fahm israflietu apstiprinaschanas grahmatu par Tukuma Latv. dr. mahzitaju rohkā cedewa, winna us to Deewu svehtbu nowehledams. Tapat arri wissi zitti mahzitaji stiprus pamahzishanas un svehtishanas wahrdus pee-lissa flakt.

Mehs tizzam tee eeweschanas svehtki mahzitajam un draudsei ilgi paliks svehtā peeminnā. Lai nu Deews svehti sawu kalpu wihsa kālnā strahdajoht un lai draudse winna Deewa wahrdū un mahzibas klausotes, 655. dseefmas 5. pantu wehrā nemim.

Wissi taifni mahzitaji
Tohp no Jesus suhtti
Tee irr zetta rahditaji.
Kas muhs wedd us debbesi,
Winna wahrdi irr Deewa wahrdi,
Kam schis wahrdi irr salds un gahrds,
Un to zeeni, Deewu gohda,
Kas to fmeij kriht Deewa sohdā. ff.

No Kandawas pusses 10. Juni. Baldeews tam schehligam debbesu Tehwam, kas muhsu laukus lihds schim bagatigi ar sawahm dahwanahm apswehtijis. Rudi muhsu pufē it labbi, kweefchi it wissur lekni auguschi, tā ka dasch labs gan warrehs par laikameteem baltu maiši un kweefchi tilkenus ehst. Wassareja it wissur labbi augus. Til agri fehhee firni un ausas weetahm tahdi panikhufchi. Ar seenu un ahboliunu arri effam bagati. Ar auksu pawaffari gan sebbu zehlahs, bet pehz ar leetu un filtu laiku fanehmahs maktigi aupt. Pehrnahs see-mas bahrgais fals dauds dahrīa kohkus nophostijis. Smalkakahs ahbotu, pluhmju, bumbeetu un kesberu sortes pawiffam nosalluschas, dascham atkal, kas pehrnā ruddeni jaunu auglu dahrīa eetafijis, wissi stahditee kohzini pagallam. Zilweku truhkumis bij vee mums par Jurgeem lohti leels, wiswairahf pehz meitahm mekleht mekleja. Dauds bij falikhufchas zittās pagastos, dascham atkal aissgahjuschas us pilfehteem deeneht. Preeskch ne fen gaddeem fainneezes meitas apsmeedamas leelijahs: Kur til dauds meitas lissim, buhs no tahm tilki jataifa! Bet taggad nogeldeja wissas: wezzas un jaunas, fluktas un labbas. Lohne fazehlahs jo leela. Bet dauds meitas arri aplam beskaunigi darrija pee diweem, trim jeb arri wairahf fainnekeem lihkdamas un beidsoht pee tu aiseedamas un sawu pirmo lihkumu pahrkāhydamas, kas to leelako lohni bij eesohlijis. Un wehl taggad daschi fainneek fawu falikhku meitu deht pee teefahm fuhsahs. Par seena laiku mums zilweki aplam dahrgi. Dohd par nedelu 3 rubki lihds ar pa-ehschana un tad wehl nzwarr dabuht. — Mai mehneshcha eesahkumā nodedse paschā nakti laikā Kalnamuischas (Hohenberg) laidars lihds ar 90 gohws lohpeem. No kam ugguns zehluoses, nau sunnams.

Tukuma basnizā dseedajusi tā 4. Juni Kandawas meschlunga zeen'mahte v. Fabian-Bianchi daschahs skunsti-

gas un lohti patihkamas Wahzu dseefmas, to Behting ar ehrgelchm lihds pawaddijis. Schi zeen'mahte bij preeskch ne fen gaddeem ißlaweta dseedataja Behterburgā. — Kā dīrdam, tad arri Talfōs Ahrlawas kohris jaukas dseefmas dseedajis un Felgawā grīb schorudden September mehnesi apkahrtējahs dseedataju beedribas us dseedashanu fanahkt kohpā.

— Tukumā issagga Grentschu Runtschu fainneekam 18. Juni, deenas laikā, no kahda schihda fehtos sirgu ar ratteem un wissu eejuhgumu. Saimneeks aissgahjis us kahdu weetu aprunnatees, ohtris libdsbrauzejs palizzis stahwoht un gaidoht. Te peenahkufchi divi svefchi zilweki fazzidami: Juhs gaidat fainneeku atnahlam, to tik ahtri nefagaidisat. Winsch taggad tai un tai schenki ar zitteem us noudu kahrtis spehle. Ramehr schis eet pehz fainneeka us minneto schenki, tamehr blehshchi atraifa sirgu un to aissbrauz prohjam.

Weenprah tiba, setta rohta,
Tu no pascha Deewa dolta,
Pufasko muhsu dshubina,
Saderriba, mibla lehshcha,
Gesch ten dshwe latram drohshcha,
Palez vee mums allashin!

• Aisputtē 10. Juli. „Par weenu fohli atkal us preeskch! Deews palihds tahlaht!“ tā mehs Aispunktēki taggad ar preeku weenā mutte fawzam. — Kā ikgaddus, tā orri atkal schi gaddu Felgawas zeen. gubernatora k., v. Liliensfeld, 6. Juli muhs apzeemoja. Kā jau reis isgahjuschā gaddā Latv. aw. sinai dewu, ka toreis muhs Wahzu dseed. beedr. augstam weefim wakkārā pee winna lohga gohda meldiju nodseedaja, bet tas notikka weentulibā un zittadi ittin klußu. — Bet schi gaddu Deews bija wehlejis muhs jaunai Latweefchu dseed. beedr. to preeku preesfahwoht, augstam weefim ar sawahm dseefmu skannahm to peenahkamu gohdu parahdiht un lihgsmu wakkārā fataisicht, kas notikka zaun eedfahwneeku weenprah tiba un mihligu saderribu dauds jaukali un pilnigaki kā p. gaddu, tā ka augstais kungs newarreja wis leegtees fazzih: „Juhs effet par weenu fohli atkal us preeskch!“ — un mums ta deena ilgi jo ilgi dahrgā peeminnā paliks. —

Minnetā deenā jau it agri warreja redseht, ka schi deena irr Aispunktēki weena ihpatte un wehrā leekama deena un ka tai kahds augsts weessi irr gaidams; jau pulst. 70s wissi krohaa deenesneeki un teefas fungi fraigaja spohschōs mundeerindōs, ar sohbeneem pee fahneem un gohda zeppurebm galwā. — Bus 100s augstais kungs bija flakt un tikkā no teefas fungem fagaidihts un apsweizinahts. Bus 20s bija Sawu rewideereschanas darbu beidīs, un no zeetuma namma nahkoht pee spritschu namma us tirgus plazzi tikkā no labprahliga ug. dsehf. beedr. ar wissi gohdu un stahki fagaidihts un apsweizinahts; augstam kungs par gohdu tee preeskch Winna azjihm noturreja sawu prohwi, kas teem pa kahrtai isweizahs, tā ka augstais kungs neween par to Winnam

parahditu gohdu, bet arri par winnu ismannibu un us-
zibitbu wisseem firsnigi pateizahs. — Pret 10eem walkarà
dsirdejahn veepeschi jauku marschu speblejam un us vil-
funga baron v. d. Osten-Sacken mahjojki, kurrà augstaas
weefis mahjoja, nahlam. Musikam pakkaat nahza wissi
labpr. ug. dsehz. beedr. smukki rindas pa dimi blakfam,
sawos mundenerios gehobusches un pa dakkai ar lampahm
rohkas, un wisseem warreja us waiga lafficht: preeku,
weenprahtibu, faderribu un labpatifikhanu; ix wezzeem
schihdineem rindas preeks karajahs libes pat bahridas gal-
lam. — Bee minnetta namma fargu wihri issteepa sawus
strickus un aiskehma sawu waijadfigu plazzi, zaur ko tad
iskattitaju pulks ais stricke fa muhtis faktahjahs. Ma-
scheeretaji eckshypussè nostahjahs pa rindai riiki un muhsu
Latwee schu dseed. Kohris, *) las tur jau preekschà at-
raddahs, palikka fa dahrsà stahwoht. Te wehl gohdam
japecminn, fa dseedataji nau wis wissi pilsechta, bet da-
schi irr labbu juhdses gabbalu us semmehm, takschu us
sawa teizama waddona, Fr. Rodin f. usaizinaschanu
labprabt bija eenahkuschi. Kohris nu uswilka jauku un
mihligu meldju, las fa libgoht libgojahs. Dseefma
bija ihpaschi preeksch tom rihameta, no kurras kahdas per-
schas schè gribbu usrafsticht:

Meld. Integer vitae.

Mehs Tewi swéizinajam pasemnigi.
Ar falku balfi usdeedam Tew flamu,
Kas mehs Tewi mihlejam fà tehwu sawu;
Tik pademnigi! —

Paldeew's ka muhs nu atkal apsehrst nahzis!
Tohs masakohs starp zitteem Kursemneekem. —
Paldeew's no wisseem muhsu firschu spehkeem!
Ka gahdaht sahzis; —

Üi behru behrneem peeminaa Tu lizzis
Tur basnizkalna**) mums par jauku preeku —
Kur taggad rohse aug un seed parleeku —
Jauks dahrs mums tizzis.

No pateizibas Lewi gohdam minnam,
Lew laimes wehlam tahs wissu firsnigahs:
Lewas dishwes deenas lai irr laimigaes!!
Lew frohauz vinnam! —

Ardeeru ūtaiga no mums sveiks un jaunis!
Mehs Ēbewim dzeesmās rohses zellā kaisam.
Nr salīeem palnu ūrareem to aptaišam,
Beek ūnehdams kātrīg. —

Bes tafs wehl arri tappa diwas zittas dseedatas, kurru meldijas neween jauki, bet arri lustigi flanneja. Va wissu to laiku kamehr dseedaja, augstais kungs slah-weja libds ar wehl zitteem fungem laukā us balsona un klansijahs ar labpatikschau. Kad bisa dseedahrt beiquschi, tad nonahza semmē, fneedsa preekschneekam mihligi rohku

un pateizahs firfnigi tam, fa arri beedreemi, par to Win-
nam parahditu gohdu, ua tahdu nezeretu un Aisputte,
taf kluffa semmes stuhriti, negaiditu preeku, un tad wehl
it ihpaachi no La tweefchu mehlehm. — Tad gahja
wisaakahrt gar minnetu rindu, teem tapat firfnigi pa-
teikdams un wisseem labbu naakti un dsihwé labklahfchanu
wehledams. — Rad bija atkal us balkona usgahjis, tad
wissi fa weená mutte flalli trihs reises sauza: „hue-
rah! lai dsihwo augsti gubernatora fungs!“ — Wirsneeki
sawu komandu nu komandeereja un drihs bija wissi taisná
rindu un musikam preekfchá eijoht, jaaku marschu spehle-
joht, aismascheereja atpakkat us spritschu nammu, kur
tad wissi rohkas fadohdamees zits no zitta atwaddijahs.
Beidsobt wehl peeminnu, fa to rihtu wehtra un leetus
muhs draudeja it fa oribbedama muhs aynefchanohs

Veidsoht wehl peeminnu, ta to rihtu wehtra un leetus muhs draudeja, it kà gribbedama muhs apnemfchanohs pilnigi issdarriht aisskaweht. Bet ap pusdeenas laiku debes jau fahka flaidrotees un wakkara bija jauks un rahm8 laizinsch. Tisk lehnais wehjinsch kohku lappinas lehni tschabbinaja — it kà gribbedams arri vee dseedafchanas dallibu nemt — zaur fo tad dseedafchanu klausitajeem jo jauku un patihlamu padarrija. C. Trautmann.

Rihgå pee jauntaisama daugawas tilta 15. Juli no-gremdejuſchi pirmo leelo uhdenslaſti, kas tå cerikteta, la gaiffz zaar maschinem speeſts tur faleen eekſchå un dſenn uhdeni laukå, tå la strahdneeki pa eekſchu warr dſihwoht un pihlaru weetås pee dibbena strahdaht.

"Mahj. w." lassam: "Es dselsu zelsch. kas Nihgu ar Mihlgrahwi faweenohs, tohp stipri jau buhwehts. Semmes darbs jau no Nihgas pahri par Smilfchu kalleem garram karraspittaleem gatkaws un no pokkalas jau arri leek schkeenes. Par dselsu zeltu us Dubbulteem arri d'sirdam, ka scha projects no ministerijas apstiprinahts."

Latw. aw. redakzija irr luhgta, scho rakstu sawā lappā usnemt:^{*)} Widsemmes fkhohlmeisteru sapulze ar scheem wahrdeem gauschi noschehlo, ka „Baltijas wehstnesīs“ 19tā un 20tā nummurā s̄ch. g. „Par fkhohlahm“ weenu nevateesu nizzinaschanas rakstu par muhsu mihtu Walkas fkhohlmeisteru fkholu bes kahdas prettirunnaschanas un pēsfikhmechanas no redakzijas pusses usachmis, ko kahds „Gedauts“ sawā ne-apdohmībā un augstyrahtibā wianam pēsfuhlijis.

Turraida, 30. Juni 1871.   f^ohlmeisteru sapulze.

Rehwelei 9. Juli bij ihsti leela gohda deena, jo vil-
sehtam bij tas gohds, la **Keisarissa** Augstiba, leelstirsta
trohnamantineka laulata draudsene Rehweli apzeemoja.
Ne-isskaitams laufdu pulse no jaaka Deewa latzina ap-
laimohts, bij sanabzis sawu gohdu un mihlestibu parah-
diht augstam weefim, sawai nahkoeschai semmes waldi-
neezei. No fugga nokahpjoht leelstirste tappa apfweizi-
nata no Rehweles birgermeistera un muischneeku wezzaka.

^{*)} Lai gan muhsu Latv. dseed. beedr. tilf echo pavossari tilka grunta, tad ta talkbu taggad jau flaita 36 beedrus un 10 beedrenes.

**) Preeskch 3 gaddi awakkal minnehts falns bija til preeskch schidu ka-sabm var gannelli, het tagadzaur zeen, gubernatora rubvigu gab-dashanu mi dahrfsneek. Hennigs ne-apynkluftschu vuhlinau, tas ire par jaantu rohsku dahrzu pahmrhechtissee.

^{*)} Jeek mehs atmimman, „Balt. webst.“ wehlaſſes nummurus irs gan raktus neffis, kas israhda, fa wiſch nau weenis prahis ar „Gedaut“ wahrdeem.

kas tai fahli un maiši pasneedsa; 140 balti gehrbatas jumprawas gar treppesym stahwedamas kaiſija puſkes us zellu, behrni metta puſku puſchkus pretti, kamehr leelſtene rattos eelkha. No turrenes tad brauza pilſehtu, lihds ar wiina baſnizahm apmelleht un dewahs us pilli; waffarā 6 eenehmuſi gohda maltiti brauza lihds kuggim, ar furru tad us Pehterburgu dewahs. Waffara tumſchums tikla par deenu taifhts zaur uggunihm, kas pa wiſſu pilſehtu un gar juhmalli ſpihdeja un laiſtijahs un lihds ar zilweku lihgfmibū ſcho gohda deenu fwinneja.

Ba Piannu juhras elkon uj Pehterburgas puſſi yeld un tohp ahrā wilktas dauds muzzas ar petroleju. Til jau gan kahds kuggis ar ſchahdu lohdinu buhs pohtā eedams ſawu mantu pa juhru iſkaſijs.

Petroſawodſk pilſehtā ar Keiſara atwheleſchanu taps peeminnas ſtabs zelts par gohdu kreewu pirmajam Keiſarim Pehteram tam leelajam, furra 200ta dſimſchanas deena taps ſwehtita 30. Mai 1872.

No Niſchi Nowgoroda ſiano par dauds uggungreheem, kas zaur launu zilweku apgrehzibū zehluſches.

Kaukaſijs ap Tiflis pilſehtu bijis ſcho waffar atkal tahds karſtums, kahds rettōs gaddōs. Dauds deenās termometers rafdijs 31 gr. ehnā.

S.

No ahrſemmehm.

Berline. „Nat. Zeit.“ rakſta, ka wehl ſchogad buhſchoht preeſchā uemt to dſelzelli no Tifſites uj Mehmeli; kad tad wehl buhſchoht tas zetta gabbals no Bremeres lihds Hamburgai gattaws, tad ſchkeenes ſneegs no Mehmeles lihds Endenei.

Bairu ſemmes minister presidents, grafs Bray, kas lihds ſchim ſtipri pa tam turrejahs, ka pahwesta nemal-diba netohp aiffkarta, irr taggad, daudſe m par leelu preeku, no ſawa amata atkahpees un nu irr zerramis, ka waldiba ne-atlaus wairs teem biſkapeem no nemalneeku partijas til drohſchi un neschehligi turretees pret wiſſeem teem, kas neſpehj ſchahdu tizzibas gabbalu par viſnu eeflattiht.

Minkenes flauenais kattolu baſnizas kungs Döllinger irr no Minkenes augstaſs ſkohlas puſſes iſwehlehts par runnas fungu Wahjzemmes walſtsrahte.

Frantschu tautas ſapulzē irr leela partija fungu, kas us to ſtrahda un gahda, ka lihdschinnigajam waldineekam Tjers k. waldiba wehl ilgaku laiku kaptu pameta, lai nezeltohs wehl kildas deht jaunas waldibas. — Agraka Keiſarene Eiſchenija effoht ſtipri ſaſlimmuſi. — Ministeris Fawr k. redſedams, ka tautas ſapulzē daudſi ſturmehahs us to, lai Frantsija pahwesta deht eefahk ar Italiju karri, taifahs no amata atkahyteeſ.

S.

Kahds ſkohlmeiſteris ſawus ſkohlenus pahyprohwe-dams jautaja, kahdas ihpaſchibas gan effoht ſaltumam un karſtumam. Weens ſkohlehnis atbildeja it pareiſi: „Saltums ſawek un ſiltums iſplehſch.“ Skohlmeiſteris nu paghekreja, lai to ar kahdu prohwi peerahda. Us tam

pehdejais atbildeja: „Seemā deenās irr iſfas un waffarā garris.

Nefen kahds wihrs mirra, kas 106 gaddus bija ſa-dſhwojis. Kahdās weefbās par to lohti brihnijahs, ti-kai weena ſewa teiza, ka par to ne-effoht dauds ko dih-wotees. „Mans tehwis, kad wiſch wehl dſhwotu,“ ta wiina fazzijs, „taggad buhtu jan 115 gaddus wegß.“

A. Fr.....r.

Atſauſchana.

Mannā rakſta Latv. Aw. Nr. 28. pret zeenijamu amata beedri Taurina Gedartu, irr daschā weetā zaur pahrſteigſchanu kahds wahrdas eewihlees, furru laſſitaji drihs warretu par kahdu uſſmeſchanu eeflattiht un mans zeen. amata beedris to man ne wiſ bes eemeſla par launu nemt. —

Pateeftga meera un kriſtigas faderribas mihiſotajs buh-dams apleezinaju, ka to tihschi neefmu gribbejis, tapebz to gauschi noschelholju, pa wiſſam atpakkal nemmu, un ſawu zeenijamu amatu beedri luhsu man peedoht, ja wi-nu eſmu apbehdinajis, — zerredams, ka arri wiſch ſawā rakſta Latv. Aw. veel. Nr. 26, ir pee ſewis atſihs, ka mehs, kamehr paſaules ehnā ſtaigojam, neweens ne effam wiſ ne maldigī.

Skattamees nu wehl us tahn leetahm, furra ſuhſu rakſti preeſchā zell, tad redsam, ka neefmu no ſawas puſſes pee tahn ne ka pats ſpreedis, bet til fazzijs, furra ſeela ka wihra ſpreedums man libds ſchim tee labbakee un mannam ſpehla ſkohloſchanā geldigaki bijuschi, un pee ta es jo prohjan arri gribbu paſkt.

Par to jaunu ortografiju, furru arri zeenijams Bielen-ſteina mahzitajs ſawā gramatikā jan deewſgan dſilli apſpreidis un furru daschi zeen. tautas draugi, ſinuams — ar it labbu nodohmu daschu brihd laika rakſtos bruhkejuſchi — newarru leegt, ka eſmu pulka laſſitajus uſgabjis, kas tahu-du rakſtu ar leelu neptiſchanu pee mallas leek un noschehlo mihiſo eerstu un eefakaojuſchobs ortografiju, kas teem til dauds ſwehlibas jan neſſuſe. — Ja nu to gribbetum ee-weſt un muhſu tautai veefawinah, kas tatschu bes ſkoh-lahm newarretu wiſ notikt, — ka tad to nu weenā ſkohla, weenā wallodā, kur wiſſas ſkohlas grahmatas, wiſſi lai-ku rakſti wezzā ortografiā farakſtiti — lai iſdarra? Waj tee nebuhtu kawekti no kurreem muhſu ſkohlas behrneem tai knappā ſkohlas laikā, ne ween ne kahds labbums, bet jo wairahk ſkahde pee rakſtischanas mahzibas zeltohs? Ta-deht, ka jan fazzijs, kas to neſpehj, lai darra, es, lihds ar dauds, dauds ſkohlotajeem, kas ta pat dohma, pa-leku wehl pee wezzahs ortografijs.

K. Simonsohn.

Darbs un nauda.

Tā Lentinsch walkaja to Deewa ſwehtibu, kas tam bij peefchirkta, ne ween ſewim, bet arridsan zitteem. fa-

weem tuwakeem, par labbu. Par to arri kua tehws Lentinsch tuwi un tahli or leelu gohdbihjaschanu un poteizibu peeminnechts. — Us tahdu wihsi tas ziftahrtigs nabaga dahrneezsch bij kuis par tahdu wihsu. Leeum s nahk no masumin a. Un wihsu to laimi, to mantu un gohdu, kas Lentinam bij, winsch warreja pa leelakai dassai tenzinahntahm diwahm peeminnetahm perschinhahm, ko winna nelaika mahte tam bij mahzijuse eewehroht, un ko winna mahtes tehws ar drebboeschu rohku tai wezzas dseefmu grahmatas wahla eekschpuss bij eerakstijis. Lentinsch sagaidija preezigu, laimigu wezzumu, jauku dsh-wibas pawakkari, kaut arridsan winna ohtra seewina bij pee kappa duffas aifgabjuise.

Schodeen tad nu fakrehfloht, tehws Lentinsch pama-sitinhahm sawa wassä uskahpa us pakalni meschmallä, un apsehdahs tur us benki. Kamehr pihpas kippli duhmi gaisä pazehlahs, tamehr wezza wihsa azzis ar labpatikschahm ap-luhkojahs wihsaplahrt us to jauku opgabbalu, us tahm augligahm druwhahm un plawahm, ko winsch ar usziblign, ne-apnikluschu strahdaschanu par tahdahm bij pahrtaijis. Ta irr jauka apsinaschana wezzumä, kad warr us fewi fazzicht: Tu ne-essi welti dshwoiss, bet ko labba pasaule astahj — waj kreetnus behrus, jeb derrigus rohku jeb galwas darbus. Patlabban Lentin' tehws dohmaja gar saweem behrneem, kam laikam drihs wissa ta mantiba pederrehs. Kahrlis, winna weenigais dehls, bij brangs, faprattigs, pareisi issfoklohts semkohpis, kas dauds leekäs sawam tehwam bij lihdsigs, — bet winna firds nebij swabbada no leynibas, un winsch zenfahs par dauds us angstahm leetahm. Kad Kahrlis arween angstaki zenfahs par to tehws vrezejahs, bet winsch daschreis us dehlu teiza: „Ne pahrlieku! kas mahkonäs flattahs, tas wirf semmes fluhp.“ Taggad wezzajam nahza prahktä, ka laikam — kad winna azzis aisdarrisees — winna Kahrlis leelu mantu no tehwa dabujis, ne-eefahktu par leyni dshwoht; — bet tad wezzais atkal fazzija us fewi: „Nemm tahs leetas, ka tahs irr — neba zilweks tamdehl tik sliks, ka faunas fahribas pirmahs winna firdi mohstahs, neka ta zenfchahns us labbu, ko ar laiku un ar pamahzischahm winna firdi eebehsti. Ta labbaka druwa nenes no fewis pascha neko zitta, ka niknas sahles, ja kveeschus ne-eeshi eelsch tahs. Un labbus grandus feht, labbas mahzibas eespeest sawu behrnu firdis, es ne-esmu fuhrteis biits. To jau latram prahrigam tehwam waijag dorriht; zits wihs ja-atwehl Deewa rohkä!“ Ta dohmajohrt tehws Lentinsch eraudsija fawa Kahrla abbus dehlus, kas bij wezza tehwa azzu-ahboli, lustigi atskreijam. Winnu wezzaki nahza parahmi pakkal. Behrni jau sinnaja, lurrä weetä wezztehws schi laikä mehdsä sehdeht. Winni, to eraudsijuschi, us-gawileja — un peeskrehjuschi, apkampa winna zellus. Wezztehwm behrnu farkanohs waigus glaudoht, atnahza patlabban winnu wezzakoe ar Mariju un jauno muisch-fungu. Nannina bij palikkuse mahjas fainneckoht.

Kahrlis Lentinsch bij slails un stals wihs ar peemihligu feju un tumschahm, deggoschahm azzim, tapebz winsch bij arri dabujis bagata kohymauna meitu par seevu. Tehwam gan schi prezefchana nebij pehz prahkt. „Pilfeht-neese nederrehs muhsu dshwë,“ ta tehws bij reisu reisahm, galwu kraftidams teizis, bet Kahrlis nespohjis no prahkt isrunnah; winsch teizahs, to meitu gauschi mihlejoht, un ka newarohrt bes tahs dshwoht. Kad nu Kahrlis tehwam nedetu nedelahn luhds, tad tehws nogahja atkal pee sawas Lihsites kappa, un tuk to leetu pahrdohmajis, at-weleja dehslam prezzees, fazidams: „Eij un apnemmi winnu, negribbu mairs tawu laimi kawehrt.“

Ta smalka pilfehtneese raddahs labbaka preefsch sem-kohpju dshwes, neka bij zerrejuschi. Gan eefahkoht daschä smaggas jaungaspaschas nopyhtas no tam leezinaja, ka winna schi us semmehm dasch pilfehtneeku preeks bij peezeeschams, bet drihs mittejahs winnas fehnum; un tikkö behrni raddahs, tad ir winna pilfehtneeku ißlustescha-nohs aismirfa un palikka it ar meeru ar sawu liffeni. Taggad nespohja neweens Lentina tehwu wairahk mihleht un zeonih, ka ta jauna seewa to mihleja, un nekas arridsan netappe no wezzaja tehwa — ta falkoht wairahk — us rohkahm nessahs, ka winsch sawu jaunuwi nessaja. Arridsan schwergerenes winnu isturreja, un ta wihs tari familija branga fatifikschana peemitta, ta ka retti ween appalksch weena pajumta atrohdahs. Pee schihs familija warreja arri peerehlnahnt jaunu muischfungu Sikneri, kas Marija blakkam lihds ar Kahrli un winna gaspaschu at-nahza pee wezza tehwa. Schis muischlungs bij nabbagu lauschu behrus, bet derrigs un brangi foklohts zilweks, us ko Lentinsch warreja palaisees: jo pee kahda darba ween winnu nolikka, tur winsch derreja, un tamehr winsch palikka arween pasemmigs zilweks. Papreefsch tehws ar dehlu un Sikneri farunnajahs par wirtschafti, tad wihs eefahka scho to tehrseht, un behrni gainajahs taurineem pakkal. Wihs bij laimigi — un tomehy latris wehl ko wehlejahs. Zilweks firds jau tahda irr: tai nepeetruehkt, arween wehl ko wehlejehs un fahroht. Wezzais tehws dohmaja sawa prahktä, us saweem brangeem tihrumeeem luhkdams: Kaut jel manna Lihsiti wehl pee mannis sehdetu. Marija ar Sikneri — weens ohtram ussmaidoht wehlejahs: kaut drihs laulibas faite muhs us wihs muhschu saweentu! Mahte Marija gar saweem dehleem prezadahs, sawa klußa firdi wehlejahs, kaut behrni pa-augtu par labbeem, kreetneem zilwekeem, un Kahrlis dohmaja sawa prahktä, us teem treckneem tihrumeeem flattidamees,zik winsch tohs par jo plascheem pahrtaijischoht. Ta zilwekt arween wehlejahs, lihds ta nepeepildama firds apstah-jahs pufticht!

Lankas muischä ir weesu netruhla. Lentinsch bij lauschi peemihlotajs un labvraht eeredseja draudfigu fa-eeshanohs. Ta schihs mahjas peemitta arween bagatiba, meers un labba fatifikschana — lihds kamehr weenä rihtä

tehws Lentinsch atraddabs gulta nejauschi isdsifis. Schlokkas ligga bija winna dñshwibai gallu padarrijuse. Tà winsch bij weegli un ahtri aismidis nahwes meegä.

Warr gan nosegat, zik lohti wissi par Lentina tehwa nahwi sehrojabs. Winsch jau bij sawas familijas galwa, wissi behdigu atspais, wissi nabagu patwehrums. Kur tad winnam padohms buhtu peetrubzis preeskj ta, kas winnu waizoja? Kas tad winna wahrdeem nebuhtu klausjis, kad winsch kahdå frihdus leetå par islihdinataju bij usluhgts! — Sinnams, leelakais firdehsts aifgrahba tohs pederrigohs. It ihpachsi lohti noskumma nelaika tehwa jaunuwe un meita Marija. Tomehr tà jau irr: kautschu kahds jo derrigs zilweks mirst, tamdehl pa-faule — tà fakkoht — jau nesuhd, bet eet sawu zeku, ka gahjuse; tikkai sinnams daschreis jo sawadi eet...

Kad Lentina tehwa testamenti atwehra, tad tur atradda nelaika pehdigu nowehleschanu, prohti ta, ka jau warreja dohmaht: Lankas muischu ar wisseem tihruumeem mantoja dehls Kahlis, un tam waijadseja sawahm mahfahm skaidrâ naudå winnu dasku ismakaft. Ta gattawa nau-då, ko nelaikis atstabja, sinnams fewischli starp scheem trijeem nelaika behrneem kluä isdallita. Atri Sikneri nelaikis ar tuhkfostchu rubleem bij peeminnejis un tam tohs norakstis jeb dahwinajis. — Beidsoht wehl weena leeta kluä peeminnetta. Ko wissi bij kahriji redseht, prohti: tur atraddahs, aiflehgta, pullereta kastite, kur bij usraf-stihs: „Echo sawu dahrgaku mantu es atstabju sawam dehlam Kahlis.“ Bet kas tai kastite atraddahs? Tur atraddahs ta wezza dseefmu grahmata ar tahn pasifstamahm fakkam uahrdi rihmehm, kam wezzais nel. tehws leelakai daskai sawu bagatibu tenzinaja, un ko Kahlis deewsgan beest bij waijadsejis no tehwa dsirdeht. — Wissi aplukloja wezzo grahmatu ar gohdbihjaschanu — tik ween pee Kahrka warreja nomanniht, kad winsch wezzo grahmatu panehma, ka winsch sawilka luhpas it fa gribbejis pasmeetees par scho sawodu „dahrgu mantu“ — — Siknerim tas kehrabs fidi, un winsch buhtu wehlejees, kad nelaika Lentina tehws winnam to wezu grahmatu buhtu nowehlejis. Zik leelå gohdå winsch to buhtu turrejis! Tomehr neba ar to grahmatu, tikkai ar to mahzibü ispildschananu kahdu labbumu warr panahkt. Un to Sikners apnehmabs isdarriht.

Behz kahda laika jaunais Lentinsch arri zittads palikka. Tuhliht behz tam, kad winsch Lankas muischu par fungu estahja, winsch galwu pajehla augstahl. Ir winna faime to fajutta: Tehwa laikä namma tehws lihds ar fawejem ehda ar faimi pee weena galda. Dehls to leettu tuhdat zittadi eegrohjisa; jo winnam schis labs eeraddums jau sen reeba. Ne ilgi — tad jau winsch fahka jaunu muischu buhweht. Winsch to taifija diwtahschigu, ka lai buhtu jo ruhmiga preeskj weesfeem.

Siknerim gan schahda ahtra atstabchana no tehwa eerachahm nepatikka; bet Kahlis bij tas fungs; Sik-

rim jau nekahda daska par to nebij — winsch tadehl zeeta klußi. Bet pee fewis winsch gan dohmaht: Islaist irr weeglahk, neka faktah! Kas pehrk newaijadfigas leetas, tam waijadfigas japahrdohd!

Kahlis beidsoht Siknerim pateiza, ka winsch ar gaspaschu brankschoht us pilfehtu un tur pee winnas tehwa palikschohrt par to laiku famehr jauna muischu buhschohrt gattawa. Sikneris ar abbahm Lentina mahfahm pali ka mahjas fainmeekojoht, un mahjoja zitkahrtigå dahrneeka ehrbergi. Tai laika — famehr Kahlis ar fawejem pilfehtå mitta, gaddijahs, ka Siknerim pessohlija kahdu mafu muischu us vahrdohschau nabburgös. — Siknera un Marijas mihlestiba nebij swescha leeta. Nannina win-neem arri to neslehpä, ka nelaika tehws labprahrt weblejees, ka winni lai prezzeotees. Sikners norunnaja ar sawu bruhti, Kahlis to leetu preefschä zelt. Kad Marijas eemantojama teesa pessikkahs flahrt, tad Sikners gan espehja labbu dasku no tam, ko ta muischa maksoja, eemakfaht.

Kahlis scho leetu norakstija; bet schim gan laikam tur pilfehtå labbi patikka: winsch neneka ne-atbildeja. Us 6 mehnchescheem winsch pilfehtå gresnu mahju bij ihrejis, un beesi ween ar sawas feewas raddeem sagahjabs, kas lihds schim ne wissai labprahrt ar winnu bij draudsejuschees, tavezž ka smalka kohpmanna familijs Lentinsch nebij wis ibisi behz prahrt. Bet nu raddahs zittadi: Kahlis nu bija fungs; grunts ihpachnecks un bagats wihrs. Nu Kahlis arridsan gribbeja sawu laimi baudiht, jo winsch mehdsa fazziht: Zi lweks tik ween reis dsihwo pa-faulé! Winsch preefsch fewim novirkahs brangu jahjamu sigrus. Sinnams nu waijadseja arridsan gaspaschaj un behrneem labbus vahribrauzamu sigrus un glihtus rattus pielt — un kutscheeri ar treffotu munderinu gahdaht. Kad ta fians no schahdahm leetahm us Lankas muischu is-paudahs, tad Sikners ar Mariju un Nanninu negribbeja to nemas tizzeht. Bet jau nohkoschä swethtdeenä tee dabuja no tam vahslezzinatees. Diweji stalti ratti ar treffo-teem kutscheereem atbrauzza Lankas muischä. Tas bij Kahlis ar sawu familijs un winna gaspaschas raddi. Sikners gribbeja fiansu leetu finnaht. Winsch prezzeja behz Marijas, un Kahlis it nebuht neleedsa scho prezzechana, wehleja arri to muischeli pielt, sohlidams, ka Marijas mantojamu naudu winsch tuhdat ismakaftschohrt. „Tad wehl,“ fazija Sikners, „man weena lubgschana pee te-wis.“ „Kas tad?“ waizaja Kahlis. „Mehs ar Mariju gribbetu ko eegubt, kas tew no tehwa nowehlehts.“ „Oh, oh! waj gribbat Lankas muischu tuhdat klahrt dabuht par pedawu pee Kambar-muischias?“

„Ak ne, muhsu gribba tik augstii nezelahs,“ atteiza Sikners. „Bet es nudeen nefinnu, kas zits man no nelaika tehwa buhtu nowehlehts,“ tà Kahlis. „Ta irr tadh a leeta, kas tew ka bagatam wiham masahk wai-jaga, neka mumis jauneem eesahzejeem! fazija Sikners;

bet Kahrlis atbildeja: „Es tevi nefaprohtu.“ Tad nu Sikners ar gaischeem wahrdeem pateiza: „Mehs gribbetu to wezzo dseesmu grahmatu ar nelaika tehwa padohma pantineem.“

"Ak ta," atfazzija Kahrlis galwu schuhpodams, "to wezzu nodseltejuschu dseefmu grahmatu es gluschi efmu aismirfis, nesinnu arri, fur ta schim brihscham nolikta;" to fazzis, Kahrlis gahja to kastiti mekleht. Bet pehz masa brihscha wijsch, wihsnoodams to ijsneffa un fazzija: "Ko dohma, fur to atraddu? Mans fullainis muklis to bij starp mannahm wezzahm drehbehm eefweedis. Schè tew irr! Lai ta grahmata jums abbeem, tewim un Marijai, tahdu mehrki leek fasneegt, kahdu mans nelaika tehws panahzis!" „To lai Deews schchligais dohd!" atteize Sikkers ar pilnu fidj.

Sikners nu buhtu labprah t gahjis pee sawa darba, het
winnam bij japsleek us leelo maltiti, fo Kahrlis ar faweeem
vilschtneeku weefseem noturreja, un fur pee gahrdeem fu-
mozeem zittas wallodas nebij, fa no vilschtneeku dasch
daschadahm islusteschanahm un no spehleschanas un naudas
winneschanas.

(Uj preefshu wehl.)

Selta grandi.

- 1) Rudsu pukkites gan newarr ohst, bet winnas puscho sehjas lauku.
  - 2) Ja redsi sakki pahrleezigi fkreijoht, tad sinni, ka tam pohstis gaidams.
  - 3) Masee sagti teek pakahrti, leelee teek wassâ laisti; zittadi meschu aptruhktu preefsch karratawahm.

C. H. Bertram.

Lagstigalas ardeewas.

1.

Nu jaſakka ar Deewu!
Man laudihm, birſitei:
Es tablu prohjam eemu,
Nu jafluſſ' balfitei.

2.

Juhs redsejäht man mihi
Schury nahkoht — pohgajoht
Es nemshu Jums par kihli
Ko, probjam aisejäht:

3

Tas, kam sīds skumjās gruhta
 Bij seedu laiznā,
 Tatsch' mannu balsi jutta:
 To nemesch' es peeminnā!

4

Kas palikk' , bruhste , bruhtgans" Weens ohtram sohlijahs , Bij balsfiasch mans it faldans : Waj taifni mihelejahs ?

5.

Kas buhs pee dussas steidsees
Libds attal atnahkfchu
No scheijens swehti schlkhees:
Pee kappa pohgaschu.

6.

Là Jums it wisseem, wisseem
 Lai es atgahdinu:
 Jhs brihdis pafauls preefem:
 Peeminni muhschibu!

J. S. B.

A t b i l d a.

N. N. — P. Juhfu viemo rakstu vahri veetlaas nõogluddinajahm lat derrigs wahrds vahri spurrinx labbad nezelu few newaisjadfigus preti neekus. To muns wehl neweens nau pa launu rehmis. Us kahdu pefuhitjumu, pret daschu no Juhfu wahrdeem, kà tere zittu bijuschi laffami, dewahm farwas dohmas taifna atbildu, negribedamini tahlaht pulka jaunkutes. Juhfu veidamais raksts nedarrta lo leetu nemat gaitschaku, bei abrakta pefehu daschu mulsinabit. Mums tarchu irr jaisschikirr starp ewangeliuma fludis-naschanu un katru zittu floblas mahzbu? Waj tad ar missioni lat sah-kum, kad darbs pee vasehem beigts? Kad tad tas buhs? Waj tad pateen muhku vasehu mahju fargi lä frausih, kà Juhs daudfineet? Kurrutu püsse tad laudis wehl buhs tahdä tunnibä, kà Juhs fakkeet? Waj darritu pareisi iahdas appainoschanas zelt pret teeni, kas ja ne weenigee, tafschu bij, irr un palek tee pirmee gaitsmas gahdataja, pret kurru darbeem wiffas pеebahstahs padohmu lusses issflattahs lä neeks? Jerru, ka atbildas buhäm weenis prahbis.

Latv. aw, apgahdatajs.

Labbibas un pretshu tirgus Jelgavā, 26. Juli,
Rīhgā, 24. Juli un Liepājā, 17. Juli
1871. gaddā.

1871. gadda.

	<i>Malkaja var:</i>	<i>Jelgawa:</i>	<i>Rīhgā:</i>	<i>Deepājā:</i>
$\frac{1}{3}$	Eshetw. (1 puhr) rudsu	2 r. 10 f.	2 r. 50 f.	2 r. — f.
$\frac{1}{3}$	" (1 ") kweeschu	4 " — "	4 " 50 "	4 " — "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") meeschu	1 " 80 "	2 " 35 "	1 " 80 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") asuu	1 " 20 "	1 " 50 "	1 " 20 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") fixau	2 " 25 "	4 " — "	3 " — "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") rupju rudsu miltu	2 " — "	2 " 25 "	2 " 25 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") bihdeletu	2 " 75 "	4 " 25 "	3 " 25 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") kweefchu miltu	4 " 25 "	5 " — "	4 " 50 "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") meeschu putraimū	3 " — "	3 " 25 "	3 " — "
$\frac{1}{3}$	" (1 ") farfoketi	1 " — "	1 " — "	1 " 20 "
10	pudu (1 virkawu) feena	3 r. — f.	4 r. 50 f.	3 r. 50 f.
$\frac{1}{2}$	" (20 mahrz.) kweesta	4 " — "	5 " 25 "	4 " 50 "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") dsesses	1 " — "	1 " — "	— 90 "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") tabaka	1 " 30 "	1 " 35 "	1 " 80 "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") fekhku appiav. . . .	3 " — "	— " — "	— " — "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") krobna linnu	3 " — "	2 " 50 "	1 " 80 "
$\frac{1}{2}$	" (20 ") brakka	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	muzzu linnu fehku	10 " — "	— " — "	— " — "
1	" feku	16 " 50 "	15 " — "	14 " — "
10	pudu farkanas fabis	6 " 50 "	6 " 25 "	— " — "
10	" baltas rupjas fabis	6 " 50 "	6 " — "	5 " 70 "
10	" fmalkas fabis	6 " 50 "	6 " — "	5 " 70 "

28. Juli (9. August) 1871.

Basnijas un skohlas finnas.

Weens kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Nahoditajs: Simas. Luhgshana. Kursch sihlti sebj, tas arridsan sihlti plaus ic. No Wahrmes. Wehl lahds wahrs par ehrgezu speku. Zetta us kapfehtu.

Kursch sihlti sebj, tas arridsan sihlti plaus,
un kursch ar bagatu rohku sebj, tas
arridsan bagatigi plaus.

S i n n a s.

Pee Rihgas pilsehta, tai Pleeskodahles palaistu behru skohla, 6. Juni noturreja 32 gadda fwehtus. Svehtlu runnu turreja mahzitajs Keller par Fahna gr. 21, 15—17 wahrdeem, kur Jesus us Sihmani Joanna sakk: „Ganni mannu jehrus!“

Awises schehlojabs, ka mas weesu bijuschi janahkuschi us fwehtkeem, redseht tohs auglus, ko skohlotaji pee palaistu un bahrinu behru meesas un dwchfles ustizzigi un mihligi strahdajuschi teem palihdsedami par weffeleem gaismas behrneem usaugt. Pehri effoht tur 39 behrni, no kurreem 27 sehti un 12 kieitenes, bijuschi kohpschanā un mahzishanā. — Schogadd 4 behrni ka isaudseti un ismahziti no skohlas tehwa Baumgertner L., kas jautur 20 gaddus tizzigi strahda, ar Deewa wahrdeem, prohti kates ar fw. bihbeli apschinkohts, islaisti. — Schi skohla tik pastahw no mihlestibas dahnwahm ween, ko schehligas firdis atmett, tadeht arr fwehtus beidsoht Pinesmuishas mahzitajs Hartmann L. flahbtubdamus usmuddinaja ne-apnikt par skohlas pastahweschanu gahdaht, ir turymahf, un pateikt teem, kas lihds schim skohlu usturrejuschi un tanni mahzidami strahdajuschi.

E. F. S.

L u h g s h a n a.

Man zitti luhguschi, lai es no jauna leeku nodrikkeht to latkissi, ko 1844tā gaddā isdewu ar to wirstrakstu „ta deewakalpa Mahrtika Luttera masais latkissi, isteikts un isskaidrohts ar fwehtu rasstu wahrdeem un leelo latkissa palihgu;“ jo lai gan 1847tā gaddā ohtru reiss drilkehts winch schoreis wairs ne-effoht dobujams. Bet man ja-apdohma, ka isgahjuschos gaddos daschi jauni latkissi Latweefchu wallodā laudis isgahjusch, ko daschās draudsēs un skohlas bruhke, un wehl weens jauns latkissi — ja newairahk — irr gaidams. Tadeht nesinnadams, waj buhs pehz manna latkissa tik leela waisadsiba, ka wehrte buhtu to no jauna lukt drilkeht, es luhdsu wifus tohs, kas to pagehre, lai man finnu dohd, zif eksemplaru teem winnu draudsēs un skohlas waisadsibes. Makfa tik leela ween buhs, ko drilketais par papihru un darbu fawu lihdsibu dabu. Walfā, 4. Juli deenā 1871.

Biskaps Karl Kr. Ullmann.

Ko gan labbi dohma tas fw. apustulis, kad ta winsch raksta ohtrā gr. us Korintereem, 9. nod. 6. p. ? Waj tahdu sehfchanu ween sihme un plaufchanu, ko strahdajam ar sawahm rohkahn us tihrumee un laukeem, kur gudrs fainneeks gan finn, kurrai semmei irr fehfla beczi jaleek wirsu un kurrai ne? jeb atkal waj no garrisas sehfchanas ween winsch runna, par ko zittā weetā fazzijis, ka tahds tas us fawu moesu sehjoht, no tahs buhfschoht plaut to famaitafchanu, bet kas us to garru sebj, tas plaujoht no ta garra to muhshigu dshwofchanu? Ne, winsch sihme ar teem wahrdeem, kas sché par wirstrakstu irr likti, sawadu sehfchanu, kas gan ar rohkhom darrita, bet ne bes tahda garra, kas no Deewa mihlestibas irr pamohdnahs un fasildihs, winsch runna no mihlestibas parahdichanas, ar ko tahdi laudis kas pasthi no Kristus mihlestibas irr sagrabhti, atkal „fawā sirdi apnemimahs, ne ar skummibū, nedī pеespesti, preezigi deweji buht, ko Deews eemihl“ (p. 7.), winsch rahda tahdu „kalvoschanu, kas krahjumōs ne ween atweeglo to trukumu to fwehtu, bet irr arridsan pahepilniga zaure dauds pateikschahnahm pee Deewa“ (p. 12.). Jo tahdu winsch leek to galla wahdu schai Itai nodaffai „paldeewā Deewam par winna ne-isteizamu dahwanu.“ A ré! kad Deews to leelaku dahwanu mums irr dewis, fawu Dehlu weenpeedsimuschi, fawu walstibu schehlastibas pilnu, fawu Ewangeliumu faldū, waj leegt tad mehs leegfimees, no tahm paschahm dahwaninahm pasneegt teem nabageem, kas no tahm it neko wehl nesin? — buhtu gan finnajuschi, kad nefahdetu wehl paganu beesā tumschumā un dīssā nahwes chnā, buhtu gan dabujuschi, kad „Israelam nebuhtu beesa peere un zeeta firds“ (Ezek. 2, 7.) buhtu gan fanehmuschi, kad nabadsineem, muhsu paschu widdū dīmmuscheem, nebuhtu aufis aifikrituschas no masahm deenahm, un ar to palikla arri mehmi, it ka tahdi, kas pehz Deewa gihmja nemas nau radditi un zits ar zittu farunnatees nemahf. Mu, gohds Deewam! muhsu mihtas Latweefchu draudsēs schinnis laikos par to leelu „ne-isteizamu Deewa dahwanu“ kas winnahm irr fawā gaishā Ewangeliuma tizibā, tik leela preekā sim preezates, ka arri us mihlestibas parahdichanan winnas taggad tik preezegas, ka wehl neweenā laikā nau bijuschas. Gaddu no gadda wairojabs tee krahjumi, tē pgr weenn, tē par ohtru waisadsibu, un wehl neweenā weetā nau skundejuschi Deewa laudis, ka

effoht par dauds, — kas nau no Deewa laudihm, tas lai skund un skausch, par to nekas, kas „söhlti sehi, ar skummibū waj pfeespeests“ fawu artawinu arri peemett klah, tam jau irr fawa alga, pee Deewa kauschu preeka winnam nau daffas, kas par to preezajahs, ka Deewa plaujums eet wairumā, tifpat muhsu widdū, tifpat arri lihds pafauls gallam.

Kad Rihgas aprinka mahzitaji sch. g. 1. Juni bij kohpā, fawā fa-eeschānā runnah̄t par tahdahm Deewa walstibas leetahm, tad spreda tahs dahwanas, ko wianu draudses taggad ilgaddus famett preefsch paganeem, preefsch Israela behneem un preefsch kurlmehmeem, eelkt Lakweeschu avisēs eelschā, lai tas buhtu tifpat par kwichti teem dewejeem pascheem, tā kā arri Wahzu avisēs weenumehr eeleek eelschā, kad kahdai waijadisbai irr mihleßibas dahwanas lassitas, tifpat arri pat apstiprinaschanu un pamohdinachanu, ar ko zits no zitta lai mahzahs, zits ar zittu dīennahs ar bagatu rohku feht Deewa graudus un Deewam tahs pateifschanas uppureht par winna ne-isteizamu dahwanu, ko winsch mums irr dewis. Mahzitaji luhdsa fawam prahwesta tehwam, kas wissus tohs krahjumus fanemm fawās rohkās, par to raffiht tannis avisēs, un to paklaufidams, tad schē eeleeku eelschā, zif schogadd irr famests:

	preefsch paganu missiones	preefsch Israela missiones	pr. turmhmu flohlas
no Rohpascheem	20 r. — f.	10 r. — f.	10 r. — f.
„ Suntascheem	5 " — "	5 " — "	4 " — "
„ Mahrpilles	12 " — "	6 " — "	12 " — "
„ Nihtaures	5 " — "	7 " 50 "	4 " 45 "
„ Jaunpilles	5 " — "	15 " — "	10 " — "
„ Maddaleenes	16 " 50 "	— " — "	— " — "
„ Kohkenescha	10 " — "	15 " 80 "	2 " 55 "
„ Aiskraukles	12 " 25 "	12 " 25 "	3 " — "
„ Leelwardes	10 " — "	4 " — "	10 " — "
„ Iftschilles	30 " — "	8 " — "	6 " 45 "
„ Dohles	10 " — "	12 " 60 "	12 " 15 "
„ Slohkes	15 " — "	7 " — "	13 " 50 "
„ Dinamindes	20 " — "	5 " — "	13 " — "
„ Krimmuldes	10 " — "	12 " — "	15 " — "
„ Sigguldes	10 " — "	10 " — "	5 " — "
„ Lihdurgas	10 " — "	10 " — "	53 ("no rebmaja gada.)
„ Pehteruppes	3 " — "	— " — "	1 " — "
„ Ahdascheem	40 " — "	20 " — "	14 " — "

Ka Rihgas aprinka mahzitaji negribb leelitees ar scheem fawem krahjumeem, to warr dohmaht no tam, ka leek avisēs eelschā, zif bijis, jo tad nu warrehs tulih̄t no-prast ilkusch latrs, kas zittā aprinka dīshwo un pee zittahm draudsehm peederr, ka wianaeem dauds wairahk irr bijis lassichts. Bet Rihgas aprinka draudses arri masas irr un nefehsch wis tahda taukuma flehpī, kā zittas pufses kautini, welk gan fawu labbuminu ahrā no ta kas pilzehtā atkrit, bet tas irr tifpat kā weegli firnefli pret

riffigu drahu, ko no bagateem Widsemmes linneem un mihfistas willas taifa, tomehr negribb neds fawu truhkumu slehpt, neds gohdu mekleht, kad to darra sinnam, ko schehligais Rungs pee winnahm un zaur winnahm darrjis. To ween wehle, ka latram sehzejam, kas Deewa sehjumā sehjis zif spēhdams, dohtu tas Rungs arri bagatu plauschanu, lai ween wissas leetās Deews taptu gohdinahs, zaur Jesu Kristu muhsu Kungu!

J. Schilling.

Rihgas aprinka prahwests.

No Wahrmes.

Jo ta preestera luvhahm buhs to mahzibū faraghi, un no wianu muttes buhs to baufibū mekleht; jo winsch irr weens engelis ta Kunga Jeboot. (Malakijue 2. 7.)

Kad ta Kunga haulite ilgi no weetas spihdejuſi, tad usnahk bahrga wehtra, ak kā tad wissi zilweiſi satruhſtahs nn behdajahs!

Tā arri muhsu Wahrmes draudsei usnahza leela behdu wehtra tai 18. Juni; jo schinni rihtā no pulksten 4 us 5 aigahja us muhschibū, muhsu mihihots zeen, mahzitajs, Johann Ulrich Ferdinand Reichwald, dīmmis 1. November 1798, un tadeht mas truhla no 73 gaddeem. Un kad winsch 44 gaddus ta Kunga wiyna falnā bij strahdajis, tad jau firms un slabhans bij palizzis; bet fawu amatu kohpa lihds beidsamo; jo tik astonas deenas ihsti flims sagulleja. Wehl to beidsamo fwehtdeenu, 13. Juni, diwi behrnus nokristija un weenu pahri falalaja turpat fawā kambari. Tas arri bij tas beidsamais basnizas darbs; jo tschetras deenas pehz to, aigahja fawā Kunga meerā duffeht.

Nelaikis bij fawu jaunibas laiku pamaddijis Grobinē, kur winna tehws, angsts fkoehlmeisters buhdams, fungu behrnus mahzija; tur arri winsch lihds ar fawu brahli un zitteem augstmannu dehleem, fawu pirmu mahzibū dabuja. Winna tehws no Wahrmes mahzitaju zilts buhdams arri atwehleja abbeem dehleem us Wahrmesi eet mahztees. Tur nu winni bij dauds mahzitchees un dauds arr reisodami redsejuschi, lihds famehr atpakkat pahnahza; weens nu bij mahzitajs un ohts par dakteri issstudeerejuschi.

Sawu pirmo laiku winsch leetā likka Leel-Eserē lungu behrnus fkoehlodams, un febbahk us Wahrmu atnahza, kur winnam bij tas taggadeis leelskungs jaskohlo. Kad nu 1827 nomirra Müller mahzitajs, tad wianu aiznaja ta nelaika weetā par mahzitaju.

Schē nu winnam bij jauns Deewa tihrumā, — kas tolaik wehl bischki bij palaists, — ja-ufkohpj. Leels winsch bij no fawā meefas auguma (wairahk par 6 pehdu garsh), bet wehl leelahks eelsch fawā garra spēhla, jo winsch toreis bij tas spēhzigakais spreddiku teizejs par wissu to apgabalu, tapehz no wissahm pufsehm fanahza

swehtdeenās winnu klaustees; tā fa muhsu masā basnizā daudreib ruhmes nebja.

Deewā winnam dewa mihsu laulibas draudseni, ar wahrdū Auguste Kienīz, Leepojas konsula Kienīza meitu, ar kurru winsch lohti laimigi mihsitibā daudē gaddus fadishwoja. 6 behrus Deewā winneem dahwinaja, no kurreem weens irr Deewā preefschā! — Tā mihsigi kohpā fadishwodami tee pahrlaida daschas preeka deeninas, ir daschadas behdu wehtraß, ko tee ar lehnu garru pahrzeeta. 1863. gaddā, Mai mehnescha eefahlumā, fasslinna wiuna laulata draudse un pehz ihfas flinnibas aifgahja us muhschibū.

Tas stipram wihrām fehrahās tā pee firds, ka ir meefas spehku stipri aiftikla; palikka arweenu nespeshigahks, un wehlejahs tapt atraisichts un ar winnas atkal faweenotees tur jaukös debbes dshwollos. Gan draugi arweenu fanahza pee ta, to epreezinahit un apmerinahit, bet tas tik bij tai reisā, kad atkal palikka weens pats, tad nofehrōjabs lihds nahwei. Tā tad winsch daschu reis wahjsch palikka un tē atkal atlabbosahs. Tā tai 6. Juni wehl noturreja Latweeschū un Wahzu spreddiki; bet tad jau bij tik peekuffis un nogurris, ka knappi ar weschanu tik warreja us preefschū tik.

Tē 13. Juni newarreja wairs basnizā nahkt, un peektā deenā dsird basnizas pulfsteins flonnam, tee pafluddina wissai draudsei, ka winnu mihsais wezzais mahzitajis irr nomirris! Ak fā nu speedahs leeli un mast, wezzi un jouni, zīk kurram tas laiks patahwa, wehl heidsamo reis winnu redseht. Nu warreja redseht, ka wijsch no fawas draudses karsti mihslehts tappa; jo no mihsitibas dsichti, fapulzejahs dauds draudses lohzelki Fahna walkara, un nu nehmahs puschkohi zellu un basnizu ar meijahm un falkumeem. Ir muhsu draudses krahchnums, prohti: muhsu jounas meitas, faneffa pukku wainagus leeleeum pulkeem. Kas to pats irr redsejis, tas tik pilnigi to juht, ar kahdu lihdsheetigu firdi ikkatriis dsinnahs fawam nelaika mahzitajam ko par gohdu isdarriht, wiswaitahk Wahrmenekki un Pilleneeki.

Fahna deenā, fur muhsu nelaika mahzitaju otwetta basnizā wahleht, draudse leelā pulsa bij fapulzejufes; zitti jau no pascha rihta, — fur Lesteris deewakalposchanu noturreja, — bij palikkusch.

25. Juni fanahza ne-apredsami klausu barri. Kad nu papreefschū Slehlu zeen. mahzitajis Beuningen l. wahzu wallodā pee firds eimamu runnu noturreja un kahdus perschus nodseedajahm, tad eefahzahs Latwiſki: ar 471. dseefm. Jaun. ds. grahm. un nu kahpa fanzelē Kuldigas Latw. zeen. mahz. Freiberg l. un par 91. Dahwida dseefm. 10. p. israhdiya muhsu nelaika mahzitaja darboschanohs fawā draudse, un kā winsch fawu draudsi waddidams us to debbes zellu; pats dauds behdas un gruhtibas iszectis.

Schis spreddikis wisseem lohti firdis aifgrahba, ka dauds ar affarahm fawas nophutas us Deewu raidija un

wehleja winna dwehselei to muhschigu debbes preeku. Nu dseedajahm 456. dseefm., un tad zeen. prahwesta fungā turreja behru liturgiju. Nu pazehla sahru, peesi mahzitajis un kahdi nelaika draugi, un nu iswaddijahm no basnizas dseedadami: Mahjās, mahjās steigfimees. Tehwa mahjās labbi klahjās zc. zc. Tad nu sahru fanehma no nelaika pascha par nessejcem isredjeti wihi no draudses pusses; un nu kahda wersti garra rinda dewahs atpakkat zaute mahzitaja muhschu us to netahlu welvi, ko mahzitajis wehl dshwos buhdams bij lizzis taisht. Echo nu zeenigs prahwesta fungā eefwehiti un tad wehl tohs pakka palikkuschus, dehlu un meitas, paslubbina ja Deewu bihtees un pehz wezzaku preefschihmes fawu muhschu tā nobeigt, fā Deewā no fawem ihsteneem behrneem to praffa.

Beidsoht wehl Duhru skohlmeisters Dohning l. runnaja dedfigus, jaukus wahrdus un tad nobeidsahm dseedadami, Swehti fungā un fargi zc.

Lai nu dufs abbi ar fawu laulatu draudseni sawā kambari, lihds tai leelai augschamzelchanas deenai, kurt ee mahzitaji kas labbu fehku fehjuſchi. Spihdehs ka ta faule un swaigunes eeksch tahs muhschigas debbes Zianes.

Bet muhs atstahthus lai tas debbes tehwis apschehlo un fubta mums ihstenu Kristus kalyu, kas pats irr warrens ta Kunga preefschā, tad ees wiffas awis winnam pakka.

K. B—nn.

Wehl kahds wahrdus par „ehrgelu spehku.“*)

(Stat. Latw. aw. isgabjuſcha gadda 47 num. peelik.)

Tas teesham tees, ka labbi flannoschahm ehrgelehm warrens spehks. Winnu jaukas balfis eefvehj lohti dauds pee teem, kurru Nadditajis ar musika flannu fapraktis gahm auf ihm apdahwinajis. Gruhti nofazziht, waj ehrgelu jaukas balfis wairahk aifgrahb paschu spehletaju, jeb flauſitajus. Ir gan bijuschi — un waribuhrt wehl taggad irr — ehrgelu spehletaji. Kas paschi no fawa firds atbalsa spehledami wissu zittu, kas ap winneem irr, aismirst, bet rādi atrohdahs tik lohti retti. Winnus nofauz par flannu-flunstneeem. Bet irr arri klausitaji, kas musika balsis faprastdamo weenumebr bes apnikschanas ehrgelu flannas ar preeku klausahs. Tomehr tai leelakai dassai klausitaju tā eet, ka Pestitajis falka: „Ar dsirdofchahm auf ihm winni gan klausahs, un tatschu neko nedfird,” tas irr, winni tahs flannas nefaproht. Teem eet tāpat kā man, kad mass puika buhdams skohlā gahju. Toreis mums sehnem wajadseja ik pahrwehdeenas us basnizu eet pee ehrgelehm kollektes dseedah. Wezza ehrgeleeka ehrgelechana man lohti patikka, ihpaschi pee bikts un svehta walkarchdeena isdallischanas. Ehrgeleeks grahmatu tad nemas neattaisija, wissu spehleja no galwas. Es speedohs

*) Kad lihds seim wehl neweens labbabs musika pratigā par fohi lohti fwarigū leetu nāv rāsiūjū, tad es zeenigū redakteer' fungu lihdsu, fohi mannu rāstu Latw. aw. užremt.

ehrgelnehm tuwahk ka zitti sehti un nonehmees skattijohs us wezza strahdaſchanu ar rohlahm, kahjahn, galwu un wiffu meefu, jo winsch spehledams lohziyahs un staipijahs. Mans tehwis un zitti laudis teiza, ka wiſsaplahrt ne-effoht tik labs ehrgelneeks atrohdams. Beenreis bij mahzitajs abrauzis pee manna tehwa, un runnaja ar tehwu kambari no muhsu ſkohlmeiftora. Es istabā buhdams wiffu warreju dſirdeht. Mahzitajs teiza, ka ſkohlmeifters dauds dands labbaki ſpehlejohr ehrgelneeks, ne ka ehrgelneeks. Mans tehwis fazzija: „Ka tas ware buht, mans masais Janjis ſafka, ka ehrgelneeks wiffu no galwas ſpehlejohr, turpretti ſkohlmeifters newarroht neweeni weenigu dſeefmu bes grahmataſ ehrgelnecht. Wezza..... ehrgelneftana man paſham arri labbahl patihk, ka ſkohlmeiftora.“ Us tam mahzitajs — kas pats bij muſika prattigs — pawihyñadams atteiza: „Jums, draugs, neſpehju to leetu ſaprat-tigi ifſkaidroht, tadehl, ka ne-eſſeet muſika prattejs. Tik faktu, ka ehrgelneeks irr tamdeht nohſchu eenaidneeks, ka newarr nohtis ſpehlejohr peewarreht.“ Es toref mahzitajom pahri darriju dohmadams: Basnizkungs mannu tehwu gribb apmulkoht. Kamdeht ehrgelneekam waijaga ehrgelu grahmataſ, kad winsch wiffu mahl no galwas ſpehleht. Winsch ware ſpehleht ka wiinam patihk un ka wiſſeem ziitem basnizas laudihm patihk.

Kad pehz wairahk gaddeem no wiina peeminneta laika mans muſika ſkohlmeifters manai no mahzibas atlaida, tas fazzija: Mihlais draugs, tu ſpehleſi ehrgelneeks ka warrehs ar meeru buht, tikkai ſargees pats no ſewim no galwas ko grabbinabt, kad tayſi drihs par neyahrlabbo-jamu ſuscheri. No ta laika es pehz ſawa mihta ſkohlmeiftora wahrdeem uſtizzigi darridams jo drihs atſinu,zik nepiſniga un aufihm reebiga ta no galwas pehz ſawa ſirds atbalſa ſpehleſchanu“), kad to falihdsina ar to jaiku jo jaiku ſpehleſchanu pehz nohthem, un pee furrahm nau wiſ truhkums wiſſwiffadās waijadſhās. Lohti ehrmoti man tadeht nahza preefchā, kad laſſiju, ka T. k. dohma, ka ſpehleſchanu jo labbaki ſekmetchoſtees, kad ehrgelneeks nohtis nemas nenemu paſihgā un tik ween pehz ſawa ſirds atbalſa ſpehleſtu. Sche, mihlais T. k., par leetu runnads, no furras pats warbuht deewsgan neproht, ka to jau pats iſſafka, „ka ne-eſſoht muſika pratteis“, gauscham miſſejees. Ar to flannu veedohſchanu arri nebuht tik weegli ne-eet, ka T. k. dohma. Netizzu wiſ, waj ikreis trahpitu. To tik ware muſika ſarakſtitaji (komponiſti); un neba pee wiſſahm ſpehleſchanahm waijadſigas weenias un tahs paſchas balfis. Kahds katrai muſikai karakters, ar tahdahm balfihm ta ſpehleſama. Daschi ſkunſtneeki irr brihſham tahdas balfis bruhkejufchi, ka weenteeſigahm austinahm

*) Es nerunmaju no muſika meiftoreem, kas muſika ſindeerejufchi, — tee gan to warrehs, — bet no ehrgelneekem, ka tee va ſeelaſai daffai Kurſenmē atrohdami.

irr dſihwi brihnumi bijufchi. Es dahmaju, ſpehleſchanu tad wiſlabbaki ſekmetohs, kad wiſſi ehrgelneeki (bes teem ſkunſtneeki) jau ſeſteen tahs ſwehtdeen ſpehlejamas dſeefmas pahrfkattitohts, iſſwehleſtu preeſch tahm peeklah-jigas preeſch ſpehles un pahrpohwetu ar kahdahm balfihm (register) tahs preeſch deewgaldneeki ſpehlejamas leetas jaſphele, un no Deewa puſſes paſchi no ſawa ſirds at-balſa zittu neko neſpehleſtu, ka tik to, ko if nohthem no galwas iſmahzijschees. Par labbaku iſſkaidroſchanu grib-bu paſtaſhiſt, ko pats nule peedſiſhwoju.

(Af preeſchū beigums.)

Zellā uſ kapſehtu.

(Mihmeta no C. G. Bertram.)

Meld. Nu gribbam mehs to lihki rakt ic.
Mehs taggad zellā dohdamees —
Un lohti kahri wehlaneeſ,
Sew jaunu kapſeht' ſwehtitu,
Kur lai mehs kluffi duffetu.

Lai gon eelfch gruhteeem ſweedreem ween,
Schis muhsu zelſch uſ turreen' leen;
Tak preezina ſchi zerriba:
Aif kappa ihſta dſihwiba!

Ak kapſehtia, tu Deewa lauts,
Kur meesahm meers irr ihſti jaunts,
Kur paſaul's naſtu noleekam,
Kad ſawu zellu pabeidsam.

Ak falda duſſa tur irr teem
Scheit nogurrufcheem lohzelkeem,
Un dwehſle lihgſmo debbeſis,
Kur to wairs ruhypes neſpeſch wiſ.

Zik lohti tapehz arri mehs,
Pehz tahdas weetaſ raugamees;
Mehs, kas ſcheit daschu mihtu deen' —
Eelfch behdahm, raiſehm waddam ween.

Ka labbi tam, kas zihniſees,
Schai paſaulitei atrahwees;
Zik faldi duſſa tahds wahrguliſts,
Ar jauneeem ſpehleem apſwehtihits.

Ak ſwehtigs, kas te tizzejis —
Un eelfch ta Kunga aifgahjis;
Ak ſwehtigs tas, kas peekuſſis —
Irr meerā kluis debbeſis.

Nu, kapſehtina, atwerrees,
Muhs eelfchā eelaift paſteidſees,
Mehs tizzigi nu gribbam eet
Un eefwehtihit ſchē duſſas weet'.

Lai miht eelfch muhs ta zerriba:
Aif kappa wehl irr dſihwiba,
Jo Kristus par to zeetiſ gruht —
Ka muhs buhs tur pee wiina kluht.